

Vzhodni Timor

Resolucija Evropskega parlamenta o Vzhodnemu Timorju

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih predhodnih resolucij o Vzhodnem Timorju,
 - ob upoštevanju izjave predsedstva v imenu Evropske unije o Vzhodnem Timorju z dne 31. maja 2001,
 - ob upoštevanju poročila posebnega predstavnika generalnega sekretarja ZN za Varnostni svet (5432. zasedanje),
 - ob upoštevanju člena 115 svojega Poslovnika,
- A. ker je Vzhodni Timor od odpustitve skoraj 600 vojakov aprila 2006, ki predstavljajo tretjino celotnih oboroženih sil, preplavilo nasilje; ker je oboroženi spopad med oboroženimi silami ter odpuščenimi vojaki in civilisti, ki jih podpirajo, 28. in 29. aprila 2006 povzročil sporno število žrtev,
- B. ker je bilo kot posledica nemirov, izgrediv in nasilja tolpa veliko ljudi ubitih in še več ranjenih, več deset tisoč preplašenih prebivalcev glavnega mesta pa se je v strahu zateklo v okoliške hribe oziroma v cerkve, ZN ali na veleposlaništva,
- C. ker so po informacijah ZN vojaki streljali na neoboroženo policijo dne 25. maja 2006 ter ubili devet in ranili 27 ljudi,
- D. ker se politična nestabilnost v Vzhodnem Timorju nadaljuje kljub odstopu notranjega ministra in ministra za obrambo ter drugim prizadevanjem in ukrepom, ki so jih sprejele oblasti Vzhodnega Timorja,
- E. ker so protestniki zahtevali odstop predsednika vlade Marija Alkatirija,
- F. ker je poslabšanje že tako ogrožene varnosti in politične krize narekovalo oblastem Vzhodnega Timorja, da zaprosijo tuje vojake za pomoč pri obvladovanju podivjanega nasilja in ponovni vzpostavitvi javnega reda in miru,
- G. ker spodbuja prizadevanja predsednika Xanana Gusmãoja in višjega ministra Ramosa Horte v imenu vlade, ki skušata obnoviti politično in socialno stabilnost, vključno s pogovori s predstavniki odpuščenih vojakov ter policisti in agenti, ki so zapustili svoje organizacijske strukture v navzočnosti opazovalcev ZN,
- H. ker je visoki komisar ZN za begunce poročal o več kot sto tisoč razseljenih osebah, ki so v preteklih tednih zapustile svoje domove zaradi nemirov, ki jih je še pospešilo nasilje tolpe in ki so nastali zaradi odpustitve tretjine oboroženih sil in drobitve policije,

- I. ker mandat misije ZN (trenutno UNOTIL), ki je včasih štela približno 11 000 vojakov, vendar je zdaj zmanjšana na 130 članov osebja, policije in vojaških svetovalcev, poteče 20. junija 2006 in ga je maja lani Varnostni svet ZN podaljšal le za en mesec, kljub predlogu generalnega sekretarja ZN, da bi ga bilo treba podaljšati za eno leto,
- J. ker se stopnja brezposelnosti v Vzhodnem Timorju giba okoli 80 %, od tega 40 % ljudi živi pod pragom revščine, 60 % pa jih je starih 18 let ali mlajših,
- K. ob upoštevanju neodtujljivih suverenih pravic ljudi Vzhodnega Timorja, predvsem do svojih naravnih virov,
 1. poziva vse strani v Vzhodnem Timorju, da se vzdržijo nasilja, se pridružijo dialogu, ki vključuje vse strani, in rešijo politične spore, sodelujejo v demokratičnem procesu v pravnem in ustavnem okviru ter tako prispevajo k ponovni vzpostavitvi socialne in politične stabilnosti;
 2. pozdravlja odločitev oblasti Vzhodnega Timorja, ko so pozvale k mednarodni preiskavi dogodkov 28. in 29. aprila ter 23., 24. in 25. maja 2006, ko so oboroženi spopadi med timorskimi oboroženimi silami ter odpuščenimi vojaki in civilisti, ki jih podpirajo, povzročili sporno število žrtev;
 3. poziva vlado in predsednika Vzhodnega Timorja, da storita vse potrebno, da se nasilje konča in se vzpostavi varno in stabilno okolje ob popolnem spoštovanju ustave Vzhodnega Timorja;
 4. ugotavlja, da je vloga, ki jo igra mednarodna skupnost, predvsem Združeni narodi in njihov Varnostni svet, bistvena za utrditev Vzhodnega Timorja, njegove neodvisnosti in suverenosti ter za krepitev demokracije v tej mladi državi;
 5. poudarja, da je treba misijo ZN v Vzhodnem Timorju, ki se je v preteklih štirih letih postopno krčila, znova razširiti in da je treba tja poslati policijske enote pod vodstvom ZN, ki bodo pripomogle k ponovni vzpostavitvi stabilnosti, in mirovne enote z mandatom ZN, kot je bilo naprošeno s strani oblasti Vzhodnega Timorja 13. junija 2006;
 6. pozdravlja podaljšanje mandata ZN, ki ga je predlagal generalni sekretar, in poziva, da mirovne sile in civilna policija ostanejo v Vzhodnem Timorju, dokler oborožene sile in timorska policija ne bodo sposobne same opravljati teh nalog;
 7. priporoča, da se ob spoštovanju suverenih oblasti Vzhodnega Timorja in posebnosti mandatov mednarodnih sil, ki so trenutno v državi pod nadzorom in spremljanjem Združenih narodov, vzpostavi učinkovite poti vodoravne komunikacije in sodelovanja med temi silami, kar bo služilo najboljšim interesom ljudi Vzhodnega Timorja ter pripomoglo k učinkoviti vzpostavitvi javnega reda in hitri vrnitvi k običajnemu institucionalnemu delovanju;
 8. pozdravlja sprejetje Vzhodnega Timorja v skupino držav AKP;
 9. priznava potrebo Vzhodnega Timorja po politični, tehnični in finančni pomoči pri ponovni gradnji infrastrukture in upravnih struktur, ki so bistvene za nadaljnje izvajanje svojega razvojnega načrta;

10. poziva Evropsko unijo in mednarodno skupnost, da vzdržujeta in povečata podporo, ki je potrebna za krepitev demokracije in demokratične kulture v Vzhodnem Timorju, in da se osredotočita na večstrankarsko kulturo in gradnjo institucij – in sicer parlamenta, vlade, pravosodnih organov, varnostnih in obrambnih sil ter organov pregona – in da pomagata pri nujnem širjenju medijske pokritosti na celotno državo, pa tudi krepitvi izobraževalnih in zdravstvenih mrež, pri tem pa posebno pozornost namenita za potrebe otrok in žensk;
11. poziva mednarodno skupnost, da znatno poveča podporo za učinkovite nadzor človekovih pravic v Vzhodnem Timorju in da zagotovi pomoč za razvoj lokalnih skupin za človekove pravice kot tudi lokalnih služb za žrtve zlorab;
12. poziva Svet in Komisijo EU, naj pozoveta oblasti Vzhodnega Timorja, da prepovejo, razpustijo in razorožijo vse paravojaške skupine, oborožene tolpe in oborožene prebivalce, ter da opozorita na evropsko skrb nad policijskim nasiljem vlado Vzhodnega Timorja na vseh uradnih zasedanjih in na najvišji ravni;
13. poziva predstavnike države Vzhodni Timor, da podprejo mednarodne standarde na področju človekovih pravic in da zagotovijo, da je ravnanje policije in oboroženih sil s prebivalci v skladu z mednarodnimi normami na področju človekovih pravic;
14. poziva konferenco predsednikov, da v jeseni 2006 v Vzhodni Timor pošlje ad hoc delegacijo Parlamenta, ki bo ocenila politične razmere in pregledala ustreznost programov pomoči EU;
15. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, državnim institucijam Vzhodnega Timorja (in sicer predsedniku, parlamentu in vladi), visokemu predstavniku za skupno zunanjo in varnostno politiko, posebnemu predstavniku generalnega sekretarja Združenih narodov in Varnostnemu svetu Združenih narodov.